

Quickscan

In het kader van de Wet natuurbescherming en Omgevingsverordening
Zuid-Holland

Plangebied: Parkhaven, Rotterdam

Opsteller(s): M.J.A. van der Neut

Quicksan

In het kader van de Wet natuurbescherming en Omgevingsverordening Zuid-Holland

Ondertitel	Plangebied: Parkhaven, Rotterdam
Opsteller(s)	M.J.A. van der Neut
Datum	08-10-2021
Versienummer	01
Rapportkenmerk	ER20210923v01
Aantal pagina's	43
Opdrachtgever	ERA Contour B.V.
Contactpersoon	P. van Oosten
Kwaliteitscontrole	K.J. van Veen & F.A. van Meurs
Wijze van citeren	Neut, M.J.A. van der, 2021. Quicksan. In het kader van de Wet natuurbescherming en Omgevingsverordening Zuid-Holland. Plangebied: Parkhaven, Rotterdam. Rapportkenmerk: ER20210923.v01 Ecoresult B.V., Dordrecht.

Ecoresult B.V.
Van Ravesteyn-erf 156
3315 DK Dordrecht
078 75 184 12
info@ecoresult.nl
www.ecoresult.nl

© copyright Ecoresult B.V. 2021

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of welke wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteursrechthebbende.

Ecoresult B.V. kan door opdrachtgever niet aansprakelijk worden gesteld voor schade die voortvloeit uit gebruik van data of gegevens of door toepassing van aanbevelingen en conclusies, die zijn opgenomen in deze rapportage.

INHOUDSOPGAVE

1	Inleiding.....	6
1.1	Aanleiding.....	6
1.2	Doel.....	6
1.3	Onderzoeksmethodiek.....	7
1.4	Leeswijzer.....	8
2	Toelichting onderzoekskader.....	9
2.1	Wet natuurbescherming.....	9
2.1.1	Bescherming van gebieden.....	9
2.1.2	Bescherming van soorten.....	10
2.1.3	Bescherming van houtopstanden.....	11
2.2	Omgevingsverordening Zuid-Holland.....	12
2.3	Natuurkaart Rotterdam.....	13
3	Omschrijving plangebied.....	14
3.1	Algemeen.....	14
3.2	Beschrijving.....	15
3.3	Geplande ingrepen.....	17
3.3.1	Omschrijving werkzaamheden.....	17
3.3.2	Werkplanning, werktijden en realisatieperiode.....	17
3.3.3	Methode uitvoering: materieel en werkwijze.....	17
3.3.4	(ontwerp-)tekening.....	18
4	Onderzoeksresultaten beschermde gebieden.....	19
4.1	Wet natuurbescherming.....	19
4.1.1	Natura 2000.....	19
4.2	Omgevingsverordening Zuid-Holland.....	20
4.2.1	Natuurnetwerk Nederland.....	20
4.2.2	Belangrijk weidevogelgebied.....	21
4.2.3	Strategische reservering natuur.....	21
4.3	Natuurkaart Rotterdam.....	22
5	Beschermde houtopstanden.....	24
6	Onderzoeksresultaten beschermde soorten.....	25
6.1	Soorten Vogelrichtlijn.....	25
6.1.1	Bronnenonderzoek.....	25
6.1.2	Verkennend veldonderzoek.....	26
6.1.3	Effectbeoordeling en toetsing.....	27
6.2	Soorten Habitatrichtlijn.....	28
6.2.1	Bronnenonderzoek.....	28
6.2.2	Verkennend veldonderzoek.....	29
6.2.3	Effectbeoordeling en toetsing.....	31
6.3	Nationaal beschermde soorten.....	32
6.3.1	Bronnenonderzoek.....	32
6.3.2	Verkennend veldonderzoek.....	33
6.3.3	Effectbeoordeling en toetsing.....	34
6.4	Invasieve exoten.....	34
7	Conclusies en aanbevelingen.....	35
7.1	Algemeen.....	35
7.2	Beschermde gebieden.....	35
7.2.1	Wet natuurbescherming.....	35
7.2.2	Omgevingsverordening Zuid-Holland.....	35

7.2.3 Natuurkaart Rotterdam.....	36
7.3 Beschermde houtopstanden.....	36
7.4 Beschermde soorten.....	36
7.4.1 Soorten Vogelrichtlijn.....	36
7.4.2 Soorten Habitatrichtlijn.....	37
7.4.3 Nationaal beschermde soorten.....	37
7.5 Invasieve exoten.....	37
7.6 Samenvatting (mogelijk) benodigd onderzoek.....	38
7.7 Aanbevelingen.....	38
8 Geraadpleegde bronnen.....	39
8.1 Literatuur.....	39
8.2 Internet.....	39
Bijlage 1. Foto-impressie plangebied.....	41
Bijlage 2. Onderzoeksgebied aanvullend onderzoek.....	43

1 Inleiding

1.1 *Aanleiding*

In opdracht van ERA Contour B.V. heeft Ecoresult B.V. een quickscan uitgevoerd voor het plangebied genaamd: Parkhaven, Rotterdam. De aanleiding hiervoor betreft de noodzaak om de in 2018 door Ecoresult B.V. uitgevoerde quickscan flora en fauna¹ te actualiseren. Het plangebied voor de quickscan betreft de Parkhaven te Rotterdam. De aanleiding voor de actualisatie is de voorgenomen ontwikkeling binnen het plangebied (zie verder hoofdstuk 3.3). Deze voorgenomen ontwikkeling kan schadelijke effecten hebben op beschermde soorten en natuurgebieden. Wet- en regelgeving voor flora, fauna en natuurgebieden kan hierdoor worden overtreden. Deze quickscan zoomt in op de (mogelijke) effecten door de activiteiten en op welke wijze gehandeld kan worden. Mochten de voorgenomen ontwikkelingen wijzigen dient voorliggend ecologisch onderzoek te worden geactualiseerd. De resultaten in voorliggende quickscan zijn drie jaar geldig.

1.2 *Doel*

Door middel van een oriënterend bronnen- en veldonderzoek zal worden onderzocht of de voorgenomen ontwikkelingen kunnen leiden tot:

- Overtreding van verbodsbepalingen voor (potentieel) aanwezige soorten flora en fauna. In het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb).
- Een (significant) negatief effect op instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebieden. In het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb).
- Overtreding van verbodsbepalingen voor (potentieel) aanwezige houtopstanden. In het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb).
- Een (significant) negatief effect op de wezenlijke kenmerken en waarden van het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Of negatief effect op anderzijds beschermde natuurgebieden op provinciaal niveau (o.a. bijzondere provinciale natuurgebieden, bijzondere provinciale landschappen, belangrijke weidevogelgebieden en strategische reservering natuur). In het kader van de Omgevingsverordening Zuid-Holland.

1 Neut, 2018

- Of het plangebied deel uit maakt van de Natuurkaart Rotterdam.

1.3 *Onderzoeksmethodiek*

De quickscan komt tot stand door middel van een verkennend veldonderzoek en bureaustudie.

- Het verkennend veldonderzoek is uitgevoerd op 17-09-2021 door M. van der Neut, ecologisch deskundige² bij Ecoresult B.V. Het complete plangebied alsmede een zone rondom het plangebied is – daar waar nodig met hulp van een verrekijker en een zaklamp– onderzocht.
- Ten behoeve van de bureaustudie is de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) geraadpleegd om een indruk te krijgen van de aanwezigheid van beschermde soorten rondom het plangebied tot een afstand van 5 kilometer tot het plangebied. De tabellen in hoofdstuk 6 zijn gebaseerd op waarnemingen uit de NDFF database van de afgelopen 5 jaar in het weergegeven grid (zie Afbeelding 1). Op basis van het bronnenonderzoek en de aanwezige habitats was een goede inschatting van de potenties en aan- of afwezigheid van de beschermde soorten te maken. Tevens is gebruik gemaakt van het GISweb van de gemeente Rotterdam.
- Voor het onderzoek naar beschermde natuurgebieden en houtopstanden is gebruik gemaakt van de online viewers die de provincie en gemeente ter beschikking heeft gesteld. Hierdoor zal in deze quickscan altijd een actueel beeld worden weergegeven van gebiedsgrenzen, doelstelling etc.
- Verder is de rapportage van het uitgevoerde aanvullend onderzoek naar vleermuizen uit 2019 in het plangebied geraadpleegd³. Dit onderzoek is op het moment van schrijven drie jaar (tot en met 2022) geldig.

² Voor een definitie van ecologisch deskundige wordt verwezen naar <https://www.rvo.nl/onderwerpen/agrarisch-ondernemen/beschermde-planten-dieren-en-natuur/ruimtelijke-ingrepen/ontheffing-vrijstelling/ecologisch-deskundige>

³ Lans, 2019

Afbeelding 1. Grid waarbinnen NDFF-waarnemingen zijn gezocht. De rode cirkel geeft het plangebied weer.
Bron: NDFF.

1.4 Leeswijzer

In deze rapportage wordt allereerst het kader beschreven waar aan getoetst wordt. Vervolgens wordt het plangebied en de geplande activiteiten beschreven. Hierna worden per beschermingsregime de voor het plangebied relevante beschermde gebieden en beschermde soorten en houtopstanden beschreven en beoordeeld. In de conclusie worden de resultaten van dit oriënterend onderzoek samengevat en wordt (indien van toepassing) geadviseerd welk nader onderzoek noodzakelijk is. Afgesloten wordt met een bronvermelding en een fotobijlage van het oriënterend veldbezoek.

2 Toelichting onderzoekskader

2.1 *Wet natuurbescherming*

De Wet Natuurbescherming (Wnb) regelt de bescherming van beschermde natuurgebieden (Natura 2000) en regelt de soortbescherming. De provincies zijn voor de Wet Natuurbescherming het bevoegd gezag en regelt tevens de vergunning en ontheffingen. De bescherming van de Wet Natuurbescherming is grofweg op te delen in 3 categorieën.

2.1.1 Bescherming van gebieden

De Wnb richt zich met de bescherming van natuurgebieden uitsluitend op de Natura 2000-gebieden. De verschillende Natura 2000 gebieden zijn deels aangewezen voor specifieke Vogelrichtlijnsoorten, Habitatrichtlijnsoorten en/of habitattypen. Invloeden (ook van buiten het Natura 2000 gebied) mogen deze instandhoudingsdoelstellingen niet in gevaar brengen. Daarnaast mag het oppervlakte van het Natura 2000 gebied niet worden aangetast.

2.1.1.1 Toetsing stikstofemissies Natura 2000

Sinds 1 juli 2021 geldt een partiële vrijstelling van de Natura 2000-vergunningplicht voor de gevolgen van stikstofdepositie door een bij Amvb aan te wijzen activiteiten van de bouwsector. De vrijstelling geldt alleen voor tijdelijke stikstofemissies die tijdens de bouw- en aanlegfase veroorzaakt worden. De vrijstelling geldt niet voor structurele stikstofemissies als gevolg van een (veranderende) gebruiksfase of voor het delven van grondstoffen en de productie van bouwmaterialen. De vrijstelling omvat grofweg alle werkzaamheden die te maken hebben met sloopwerkzaamheden, werkzaamheden in het kader van bouwrijp maken, nieuwbouwwerkzaamheden en bijbehorende activiteiten en verkeersbewegingen. Tevens omvat de partiële vrijstelling onder andere ook werkzaamheden zoals baggerwerkzaamheden, aanleg van energievoorzieningen (zoals zonneparken) en de aanleg- en vervanging van wegen.

Stikstofemissies als gevolg van de gebruiksfase zoals bewoning, gebruik van een utiliteitsgebouw of verkeersaantrekkende werking dienen wel getoetst te worden aan de Natura 2000

instandhoudingsdoelstellingen, al dan niet door middel van een AERIUS-berekening.

De partiële vrijstelling komt mede tot stand door de verwachte emissiebeperkingen die gerealiseerd worden door bestaand beleid. De emissiebeperkingen komen mede tot stand door veranderingen in de werkwijzen en door verplichtingen als gevolg van nieuwe maatregelen. Deze maatregelen omvatten onder andere:

- Het treffen van adequate maatregelen in de bouwregelgeving tot het beperken van emissies,
- Het inzetten op emissiearme aanbestedingen door rijksdiensten,
- Het stimuleren van de aanschaf van emissievrij materiaal en van ombouw naar emissievrij of emissiearm materieel,
- Het bevorderen van kennisontwikkeling en innovatie voor meer emissiearme bouw.

Initiatiefnemers zijn als gevolg van de partiële vrijstelling verplicht om stikstofemissies te beperken bij de werkzaamheden. De genoemde verplichting gaat gelden voor werkzaamheden die op grond van het Besluit bouwwerken leefomgeving reeds vergunning- of meldingsplichtig zijn. In dit geval dient het bevoegd gezag voor de start van de werkzaamheden door de initiatiefnemer geïnformeerd te worden over de concrete invulling van deze verplichting. Men kan hierbij denken aan:

- Emissievrij/emissiearme mobiele werktuigen,
- Meer gebruik van prefab bouw materiaal (zoals off-site productie),
- Emissievrij materiaal,
- Emissiearme bouwconcepten en bouwlogistiek,
- Efficiëntere bouwprocessen en bouwlogistiek.

2.1.2 Bescherming van soorten

De Wnb onderscheidt drie verschillende beschermingsregimes, met elk hun eigen verbodsbepalingen (zie tabel 1). De eerste twee categorieën zijn gebaseerd op de door de Europese Unie opgestelde Vogelrichtlijn (uit 1979) en de Habitatrichtlijn (uit 1992). Het derde beschermingsregime betreft soorten die niet op Europees niveau beschermd zijn, maar wel op landelijk niveau: de Nationaal beschermde soorten (in de wet aangeduid als “andere soorten”).

Voor de soorten binnen dit beschermingsregime geldt een onderzoeksplicht, en bij negatieve effecten een ontheffingsplicht. De provincies kunnen aangeven of zij soorten uit deze lijst willen vrijstellen van ontheffingsplicht. Naar deze soorten is nader onderzoek of een ontheffing niet nodig, wel geldt te allen tijde de zorgplicht. Deze zorgplicht houdt in dat men bij werkzaamheden met mogelijk negatief effect

op planten en dieren, maatregelen dient te nemen (binnen wat redelijkerwijs van men verwacht kan worden) om onnodige schade aan planten of dieren te voorkomen⁴.

Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn § 3.1 Wnb	Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn § 3.2 Wnb	Beschermingsregime Nationaal beschermde soorten (andere soorten) § 3.3 Wnb
Art 3.1 lid 1 Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen.	Art 3.5 lid 1 Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.	Art 3.10 lid 1a Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen.
Art 3.1 lid 2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.	Art 3.5 lid 4 Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen.	Art 3.10 lid 1b Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen.
Art 3.1 lid 3 Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben.	Art 3.5 lid 3 Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.	Niet van toepassing
Art 3.1 lid 4 en lid 5 Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.	Art 3.5 lid 2 Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren.	Niet van toepassing
Niet van toepassing	Art 3.5 lid 5 Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.	Art 3.10 lid 1c Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Tabel 1: Soortenbescherming en verbodsbepalingen volgens de Wnb

2.1.3 Bescherming van houtopstanden

De bescherming van houtopstanden betreft voornamelijk een voortzetting van Boswet en richt zich op de instandhouding van het bosareaal. Bij houtopstanden groter dan 10 are of 20 rijbomen en gelegen

4 Ministerie van Economische zaken (2016) Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen

buiten de bebouwde kom geldt een meldplicht, herplantplicht en mogelijke oplegging van een kapverbod. Deze voorwaarden zijn tevens van kracht als het slechts een deel van de houtopstand groter dan 10 are of 20 bomen in een rij betreft. Het onderdeel beschermde houtopstanden heeft geen betrekking op:

- houtopstanden binnen de bij besluit van de gemeenteraad vastgestelde grenzen van de bebouwde kom,
- houtopstanden op erven of in tuinen,
- fruitbomen en windschermen om boomgaarden,
- naaldbomen, kennelijk bedoeld om te dienen als kerstbomen, indien niet ouder dan twintig jaar,
- kweekgoed,
- uit populieren of wilgen bestaande:
 - wegbeplantingen,
 - beplantingen langs waterwegen, en
 - eenrijige beplantingen langs landbouwgronden,
- het dunnen van een houtopstand,
- uit populieren, wilgen, essen of elzen bestaande beplantingen die kennelijk zijn bedoeld voor de productie van houtige biomassa, indien zij:
 - ten minste eens per tien jaar worden geoogst,
 - bestaan uit minstens tienduizend stoven per hectare per beplantingseenheid, zijnde een aaneengesloten beplanting die niet wordt doorsneden door onbeplante stroken breder dan twee meter, en zijn aangelegd na 1 januari 2013.

2.2 *Omgevingsverordening Zuid-Holland*

In de provinciale Omgevingsverordening is vastgelegd welke gebieden vanuit Nederlandse wetgeving worden beschermd. Onderdeel van de beschermd gebieden in de Omgevingsverordening is het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Het Natuurnetwerk Nederland betreft een netwerk aan gebieden en verbindingzones die tezamen één geheel vormen en de Nederlandse natuurgebieden verbinden. Het NNN is verankerd in de bestemmingsplannen waarin de regels uit de provinciale Omgevingsverordening Zuid-Holland zijn verwerkt.

Het ruimtelijke beleid voor het NNN kent het “nee, tenzij” principe wat inhoudt dat ruimtelijke ontwikkelingen binnen het NNN niet zijn toegestaan tenzij deze geen schadelijke effecten op de aanwezige (natuur)waarden hebben. Deze waarden zijn vastgelegd als de “wezenlijke kenmerken en waarden” van het NNN. Elke provincie heeft zelf de regie over de invulling van deze kenmerken en

waarden. In tegenstelling tot Natura 2000 is toetsing van externe effecten op de aanwezige kenmerken en waarden in de provincie Zuid- Holland niet van toepassing. Provincies zijn vrij dit nader in te vullen.

Naast het NNN kunnen provincies gebieden planologisch beschermen. In de provincie Zuid- Holland betreft dit Belangrijk weidevogelgebieden en de Strategische Reservering Natuur. In sommige provincies zijn deze gebieden vervlochten binnen het kader van het NNN en geldt hiervoor eenzelfde toetsingskader.

2.3 *Natuurkaart Rotterdam*

De Natuurkaart Rotterdam⁵ is opgesteld door de gemeente Rotterdam en laat de ambities zien voor versterking van de biodiversiteit in Rotterdam. Bestaande natuurkernen en verbindingen kunnen worden verbeterd door gericht beheer. Ook worden er projecten uitgevoerd om de condities voor de natuur te verbeteren: fysieke ingrepen om natuurkernen te versterken en ecologische verbindingen aan te leggen.

5 https://www.rotterdam.nl/wonen-leven/natuurkaart/Natuurkaart_Rotterdam_2014.pdf

3 Omschrijving plangebied

3.1 Algemeen

Het plangebied voor deze quickscan omvat de groenstrook tussen de Parkhaven en het Park bij de Euromast, te Rotterdam, gemeente Rotterdam, provincie Zuid-Holland. Het plangebied bevindt zich in het centrum van Rotterdam ten noorden van de Nieuwe Maas, zie Afbeelding 2.

Afbeelding 2. Ligging van het plangebied (rood omlijnd), voor de regionale ligging, zie kaartinzet rechtsonder (plangebied rode stip). Bron: PDOK.

3.2 *Beschrijving*

- Het plangebied bestaat uit een groenstrook van ongeveer 550 meter lang en 100 meter breed ten oosten van de Parkhaven, te Rotterdam.
- In het midden van de groenstrook bevindt zich de Euromast, welke in huidige vorm behouden blijft. Nabij de Euromast bevindt zich een voetgangersbrug welke het terrein verbindt met het achterliggende stadspark. Verdere bebouwing bestaat uit het complex van Midget Golfbaan Parkhaven ten zuiden van de Euromast en een kapelletje in Chinese bouwstijl in het noorden van het plangebied. Bij de oever van de Parkhaven bevinden zich een aantal evenementenboten en parkeerplaatsen. De boten vallen daarbij buiten het plangebied.
- De bebouwing behorende tot de Midget Golfbaan Parkhaven bestaat uit houtwanden met daarop een dak van kunststof dakpanplaten. Verder kent de bebouwing een dakgoot met uitpandige regenpijpen. Het terrein van deze golfbaan bestaat verder uit een terras en een midgetgolfbaan met 18 holes.
- Het kapelletje kent een Chinese bouwstijl met een stenen voet, staalconstructie en stenen dak.
- Verder bestaat het plangebied uit parkachtige beplanting (struiken en bomen), gazon en laanbomen. Bomen en struiken bestaan voornamelijk uit exoten of cultivars zoals Canadese en Italiaanse populier, Kaukasische els, sneeuwbal en -bes en Hollandse linde.
- De directe omgeving van het plangebied bestaat uit het Park bij de Euromast (ten oosten) en de Parkhaven (ten westen). In het noorden ligt het Erasmus MC en in het zuiden stroomt de Nieuwe Maas. Verder loopt de verdiepte S103 via een tunnelbuis door het plangebied.
- Open water (watergangen, poelen etc.) en vochtige tot natte terreinen (natuurvriendelijke oevers etc.) zijn binnen het plangebied afwezig. Deze zijn grenzend aan het plangebied wel aanwezig in de vorm van de Parkhaven en de Nieuwe Maas.
- Straatverlichting in de vorm van lantaarnpalen is aanwezig in en direct rondom het plangebied.

Afbeelding 3. Parkhaven in noordelijke kijkrichting (Foto: M. van der Neut | Ecoresult B.V.).

Afbeelding 4. Parkhaven in zuidelijke richting met op de achtergrond de Euromast (Foto: M. van der Neut | Ecoresult B.V.).

Zie Afbeelding 3, Afbeelding 4 en Bijlage 1 voor een algehele foto-impressie van het plangebied.

3.3 *Geplande ingrepen*

3.3.1 Omschrijving werkzaamheden

Het voornemen is om het plangebied te herontwikkelen en daarbij 630 appartementen verdeeld over acht complexen te bouwen. Daarbij zullen de volgende werkzaamheden worden uitgevoerd:

- Kapwerkzaamheden,
- Bouwwerkzaamheden,
- Graafwerkzaamheden.

In voorliggende quickscan wordt uitgegaan van een worst-case scenario waarbij alle bomen ten zuiden van de S103 worden gekapt. Tevens zal dit deel van het plangebied bouwrijp worden gemaakt. Daarbij zal de Midget Golfbaan Parkgaven in het oosten van het plangebied verwijderd worden. De naastgelegen Parkhaven en bijbehorende kade blijft behouden.

3.3.2 Werkplanning, werktijden en realisatieperiode

Een gedetailleerde planning is nog niet beschikbaar. Een doorlooptijd van de werkzaamheden is nog niet bekend. De planning is deels afhankelijk van de conclusies uit voorliggende rapportage.

3.3.3 Methode uitvoering: materieel en werkwijze

De exacte invulling is nog niet bekend.

3.3.4 (ontwerp-)tekening

Afbeelding 5. Ontwerp Parkhaven. Bron: Opdrachtgever.

4 Onderzoeksresultaten beschermde gebieden

4.1 *Wet natuurbescherming*

4.1.1 Natura 2000

Het meest dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied is de Oude Maas op ca. 7 kilometer afstand ten zuiden en de Boezems van Kinderdijk op ca. 11 kilometer ten oosten van het plangebied, zie Afbeelding 6⁶. Beide Natura 2000-gebieden kennen geen stikstofgevoelige habitats. Dichtstbijzijnde stikstofgevoelige habitats bevinden zich op meer dan 20 kilometer ten westen van het plangebied in het Natura 2000-gebied Solleveld en Kapittelduinen. De werkzaamheden betreffen de bouw van acht appartementencomplexen.

De sloop- en aanlegfase van deze ontwikkeling valt onder de partiële vrijstelling zoals benoemd staat in paragraaf 2.1.1.1. Een nadere toetsing is voor de aanlegfase op het component stikstofdepositie niet nodig.

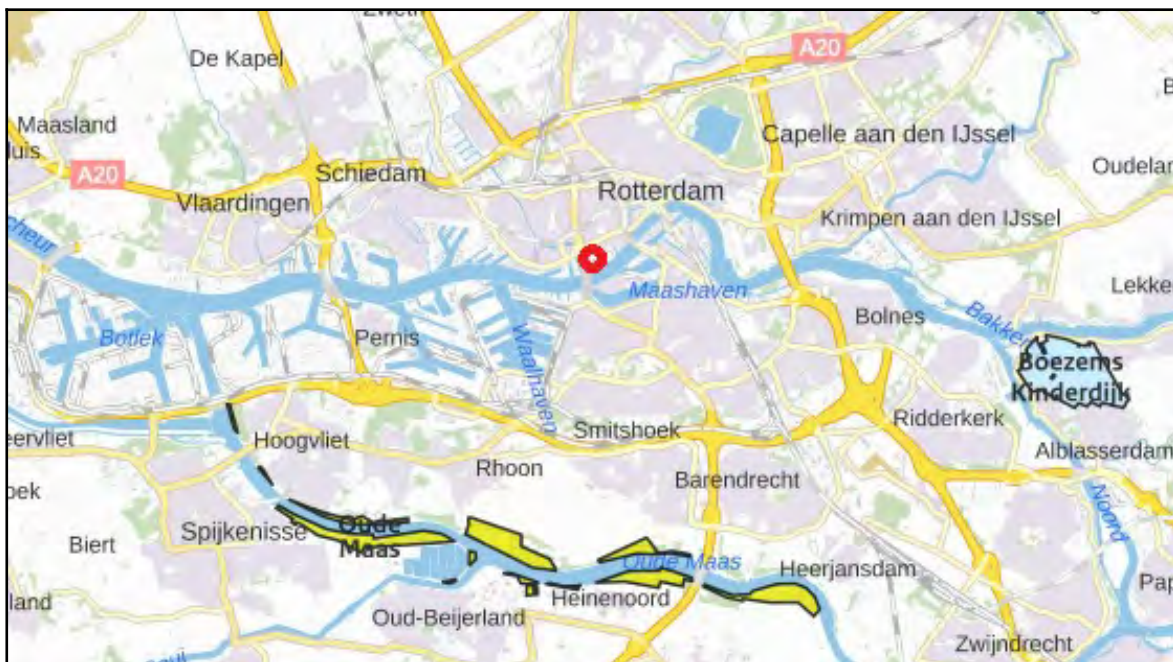
In de gebruiksfase zal er een verkeersaantrekkende werking optreden. Op basis van Tabel 5.3/5.5 van de Vuistregels bij het beoordelen van stikstof voor woningbouw⁷ blijkt dat de maximale effectafstand van de verkeersaantrekkende werking voor 500 appartementen in stedelijk gebied 4,9 km betreft. Bij plannen die binnen de in de tabellen genoemde effectafstand liggen geeft een AERIUS-berekening uitsluitsel over de depositie in een Natura 2000-gebied. Voor dit project valt het aantal nieuw te bouwen appartementen van 630 buiten het maximaal aantal in deze studie beoordeelde appartementen van 500. Het is echter zeer aannemelijk dat de bouw van 130 extra appartementen niet tot een significante stikstoftoename leidt op daarvoor gevoelige habitats gelegen op meer dan 20 kilometer van het plangebied. De afstand tussen het plangebied en het Natura 2000-gebied met stikstofgevoelige habitats (meer dan 20 kilometer) is dus redelijkerwijs groter dan de maximale effectafstand. Negatieve effecten in het kader van stikstofdepositie op de instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebieden kunnen derhalve op voorhand worden

6 <https://calculator.aerius.nl/calculator/?locale=nl#>

7 Cardinaals et.al, 2019

Initiatiefnemers zijn als gevolg van de partiële vrijstelling verplicht om stikstofemissies te beperken bij de werkzaamheden. In dit geval dient het bevoegd gezag voor de start van de werkzaamheden door de initiatiefnemer geïnformeerd te worden over de concrete invulling van deze verplichting. Ecoresult B.V. kan u adviseren over concrete maatregelen om invulling te geven aan deze verplichting.

Naast stikstofdepositie worden ook geen negatieve effecten in de vorm van trilling, geluid, en/of licht verwacht op Natura-2000 gebieden. De afstand tussen het plangebied en de dichtstbijzijnde Natura-2000 gebied is daarvoor te groot.

Afbeelding 6. Ligging plangebied ten opzichte van Natura 2000-gebieden. Stikstofgevoelige habitats vallen vanwege de grote afstand buiten de kaart.

4.2 Omgevingsverordening Zuid-Holland

4.2.1 Natuurnetwerk Nederland

Het plangebied is niet gelegen in het Natuurnetwerk Nederland (NNN), zie Afbeelding 7. Het dichtstbijzijnde onderdeel van het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is een polder aan de zuidwestzijde van Rodenrijs. Dit gebied ligt op circa 3,8 kilometer ten noordwesten van het plangebied⁸.

8 <https://pzh.maps.arcgis.com/apps/webappviewer/index.html?>

Op basis van de afstand van deze gebieden tot het plangebied en de aard van de activiteiten die hier zullen plaatsvinden valt op voorhand uit te sluiten dat er sprake is van (tijdelijke) negatieve impact op de wezenlijke kenmerken en waarden van bovengenoemde gebieden. Nader (veld)onderzoek is niet noodzakelijk. De Omgevingsverordening Zuid-Holland wordt niet overtreden.

4.2.2 Belangrijk weidevogelgebied

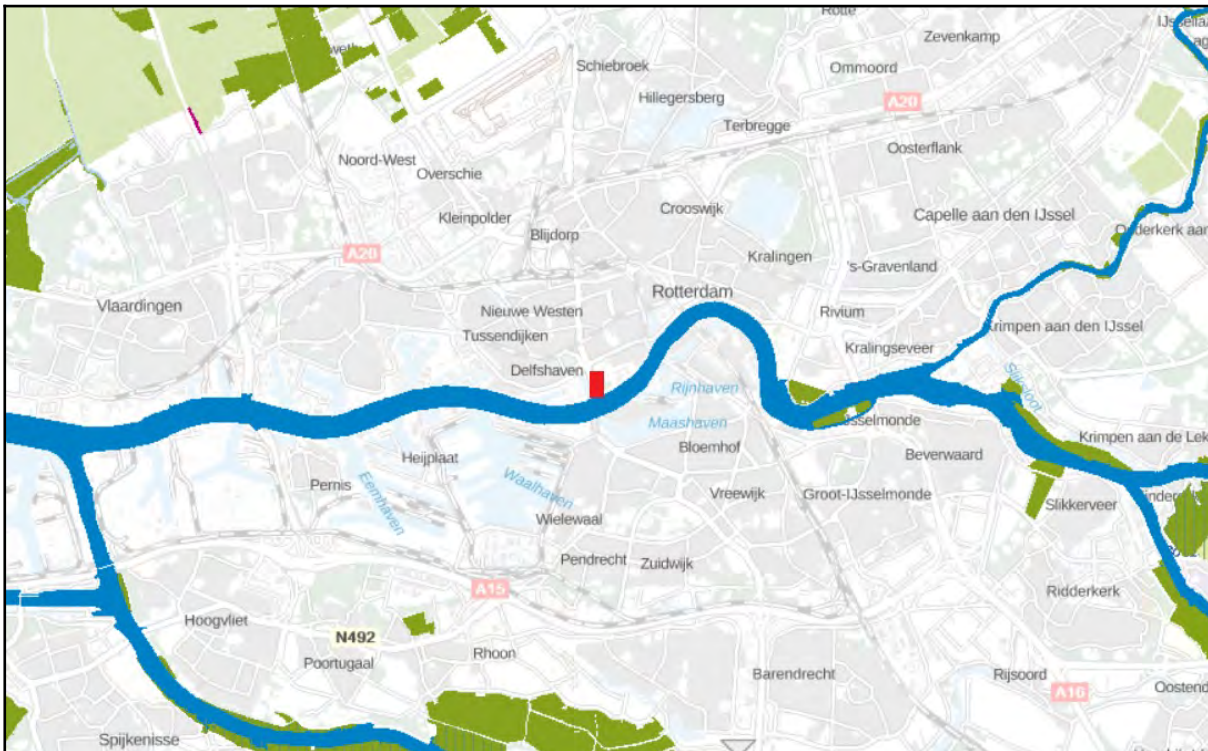
Het plangebied is niet gelegen in een Belangrijk weidevogelgebied. Diverse polders tussen Rotterdam en Delft, op een afstand van ca. 5 km ten noordwesten van het plangebied, zijn bestemd als Belangrijk weidevogelgebied, zie Afbeelding 7. Op basis van de afstand van deze gebieden tot het plangebied en de aard van de activiteiten die hier zullen plaatsvinden valt uit te sluiten dat er sprake is van (tijdelijke) negatieve impact op bovengenoemd gebied. Nader (veld)onderzoek is niet noodzakelijk.

4.2.3 Strategische reservering natuur

Dichtstbijzijnde gebieden die aangewezen zijn voor Strategische reservering natuur betreft een oever tussen Nieuw-Lekkerland en Alblasterdam op een afstand van circa 14 kilometer ten zuidoosten van het plangebied⁹. Op basis van de afstand van deze gebieden tot het plangebied en de aard van de activiteiten die hier zullen plaatsvinden valt uit te sluiten dat er sprake is van (tijdelijke) negatieve impact op bovengenoemd gebied. Nader (veld)onderzoek is niet noodzakelijk. De Omgevingsverordening Zuid-Holland wordt niet overtreden.

id=698b578f8bf34f5ab624e1f2ae687199&extent=33428.9852%2C415026.1883%2C131473.1813%2C477053.1124%2C28992

9 <https://pzh.maps.arcgis.com/apps/webappviewer/index.html?id=698b578f8bf34f5ab624e1f2ae687199&extent=33428.9852%2C415026.1883%2C131473.1813%2C477053.1124%2C28992>

Afbeelding 7. Ligging plangebied (rood rechthoekje) ten opzichte van beschermde gebieden; Natura 2000, NNN en Belangrijk weidevogelgebied (Bron: <http://pzh.b3p.nl/viewer/app/NNN>)

4.3 Natuurkaart Rotterdam

Op 18 maart 2014 is door B&W de Rotterdamse Natuurkaart vastgesteld. In dit beleidsinstrument zijn de ambities van de gemeente Rotterdam op het gebied van de ecologie en natuur vastgelegd. Ingezet wordt op het verbinden van gebieden waar ecologische kwaliteit aanwezig is. In het kaartgedeelte van de Rotterdamse Natuurkaart (zie Afbeelding 8) is de ecologische structuur van de gemeente Rotterdam op hoofdlijnen weergegeven. De Natuurkaart is een instrument om ruimtelijke ontwikkelingen te ondersteunen. De kaart geeft kerngebieden waar hoge ecologische waarden aanwezig zijn of verwacht kunnen worden en de reeds aanwezige verbindingzones tussen deze kerngebieden en de verbindingzones met het Natuurnetwerk. De Rotterdamse Natuurkaart signaleert ook de knelpunten in de ecologische structuur. In de Rotterdamse Natuurkaart is geen verbinding gemaakt met het Rotterdamse duurzaamheidsbeleid. Op deze natuurkaart is te zien dat in het gehele plangebied is aangemerkt als Parkbos of Groene wijkdooradering, zie Afbeelding 8. Het heeft de voorkeur om bij ruimtelijke ontwikkelingen die in het plangebied plaatsvinden rekening te houden met natuurinclusief bouwen. Er wordt aanbevolen om contact op te nemen met een ecooloog van de gemeente Rotterdam om te bepalen hoe te handelen.

Afbeelding 8. Ligging plangebied (rood kader) in Natuurkaart Rotterdam (Bron: <http://rotterdam.maps.arcgis.com/apps/Viewer>)

5 Beschermdde houtopstanden

Het plangebied bevindt zich binnen de bebouwde kom van Rotterdam (zie Afbeelding 9). In dit geval wordt de Wet natuurbescherming, onderdeel houtopstanden niet overtreden.

Afbeelding 9. Het plangebied gelegen binnen de bebouwde kom van Rotterdam.

6 Onderzoeksresultaten beschermde soorten

6.1 Soorten Vogelrichtlijn

6.1.1 Bronnenonderzoek

6.1.1.1 *Nationale Databank Flora en Fauna*

Soort	Beschermingsregime
Boomvalk	Vogel met jaarrond beschermd nest
Buizerd	Vogel met jaarrond beschermd nest
Gierzwaluw	Vogel met jaarrond beschermd nest
Grote gele kwikstaart	Vogel met jaarrond beschermd nest
Havik	Vogel met jaarrond beschermd nest
Huismus	Vogel met jaarrond beschermd nest
Kerkuil	Vogel met jaarrond beschermd nest
Ooievaar	Vogel met jaarrond beschermd nest
Ransuil	Vogel met jaarrond beschermd nest
Slechtvalk	Vogel met jaarrond beschermd nest
Sperwer	Vogel met jaarrond beschermd nest
Steenuil	Vogel met jaarrond beschermd nest
Wespendief	Vogel met jaarrond beschermd nest
Zwarte wouw	Vogel met jaarrond beschermd nest

Tabel 2: Waargenomen vogels met vaste rust- of verblijfplaatsen binnen een afstand van 5 km van het plangebied. Bron: NDFF geraadpleegd op 24-09-2021.

6.1.1.2 *Overige bronnen.*

Op basis van de website van de gemeente Rotterdam (Gisweb Rotterdam¹⁰) zijn geen waarnemingen bekend van vogels met jaarrond beschermde nesten binnen en direct grenzend aan het plangebied.

¹⁰ <http://www.gis.rotterdam.nl/gisweb2/default.aspx>

6.1.2 Verkennend veldonderzoek

6.1.2.1 *Jaarrond beschermde nesten*

Het plangebied is ongeschikt voor vaste rust- en verblijfplaatsen van vogels met jaarrond beschermde nesten in gebouwen. Het midgetgolf-gebouw en de kapel bevatten geen geschikte gaten of spleten voor gebouwbewonende vogels. Derhalve kan aanwezigheid van huismus en gierzwaluw in het plangebied worden uitgesloten. Andere gebouwbewonende soorten zoals kerkuil, steenuil, ooievaar of slechtvalk zijn redelijkerwijs uit te sluiten. De bebouwing is uitpandig onderzocht op sporen van met name uilen. In geen van de gebouwen zijn nestkasten aanwezig of zijn sporen van aanwezigheid zoals poepstrepen, braakballen of veren aangetroffen.

Tijdens het verkennend veldonderzoek zijn in de bomen in en rondom het plangebied geen nesten waargenomen die kunnen dienen als vaste rust- en verblijfplaats van vogels met jaarrond beschermde nesten in bomen. Daarnaast ligt het plangebied te midden van een drukke stedelijke omgeving. Mede op basis hiervan kan aanwezigheid van soorten als boomvalk, buizerd, havik, roek, wespendif en zwarte wouw redelijkerwijs worden uitgesloten. Voor sperwer is het plangebied geschikt. Van deze soort zijn echter geen nesten in en rond het plangebied aangetroffen. Verder werden er geen braakballen en uitwerpselen aangetroffen die kunnen wijzen op de aanwezigheid van soorten als ransuil. Grote gele kwikstaart is een wintergast in Rotterdam en geen broedvogel. Daarnaast is geschikt habitat in de vorm van snelstromende beken binnen het plangebied afwezig.

6.1.2.2 *Niet jaarrond beschermde nesten*

Het plangebied is potentieel geschikt voor vogels met niet jaarrond beschermde nesten. De bomen en boomholtes in het plangebied zijn geschikt voor een selectie van deze soorten (zogenaamde categorie 5-soorten), zoals ekster, spreeuw, koolmees, pimpelmees en boomkruiper.

6.1.2.3 *Algemene broedvogels*

Het plangebied is potentieel geschikt als voortplantingsplaats voor algemene vogels. Dit betreffen struik- en boombroeders, zoals merel, houtduif, winterkoning en heggenmus. Algemene vogels kunnen tot broeden komen in de op de groenstrook aanwezige bomen en struiken.

6.1.3 Effectbeoordeling en toetsing

6.1.3.1 *Jaarrond beschermde nesten*

Potentieel geschikte voortplantingsplaatsen of vaste rust- en verblijfplaatsen en essentieel leefgebied van soorten met jaarrond beschermde nesten in bebouwing en bomen zijn in het plangebied afwezig. Nader onderzoek is niet noodzakelijk.

6.1.3.2 *Niet jaarrond beschermde nesten*

Het plangebied is potentieel geschikt voor vaste rust- en verblijfplaatsen vogels met niet-jaarrond beschermde nesten. Vogels met niet jaarrond beschermde nesten (Categorie 5) zijn vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan en die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen. Deze zijn buiten het broedseizoen niet beschermd. Categorie 5-soorten zijn wel jaarrond beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen. In dezen zijn er geen ecologische omstandigheden waardoor Categorie 5 soorten in het plangebied jaarrond beschermd dienen te zijn. Het betreft een lokaal en regionaal algemene vogels. In de directe omgeving zijn voldoende geschikte structuren die als alternatief gebruikt kunnen worden.

- Schadelijke effecten op Categorie 5 soorten vogels door uitvoering van de werkzaamheden op bezette nesten zijn te voorkomen (in gebruik zijnde vogelnesten mogen in principe nooit worden verstoord) door buiten het broedseizoen te werken (buiten grofweg de periode 1 maart – 15 augustus). Werken binnen het broedseizoen is enkel mogelijk indien er geen bezette nesten worden verstoord. Indien er binnen het broedseizoen gewerkt wordt is voorafgaand aan de werkzaamheden een controle door een deskundig ecooloog noodzakelijk.

6.1.3.3 *Algemene vogels*

Het plangebied en de directe omgeving van het plangebied is potentieel geschikt als voortplantingsplaats voor algemene vogels. Nesten van algemene vogels vallen alleen tijdens het broedseizoen onder de bescherming van de wet. Schadelijke effecten door uitvoering van de werkzaamheden op bezette nesten van algemene vogels zijn onder andere te voorkomen (in gebruik zijnde vogelnesten mogen in principe nooit worden verstoord) door buiten het broedseizoen te werken (buiten grofweg de periode 1 maart – 15 augustus), of een inspectie te laten uitvoeren door een ecologisch deskundige.

6.2 Soorten Habitatrichtlijn

6.2.1 Bronnenonderzoek

6.2.1.1 Nationale Databank Flora en Fauna

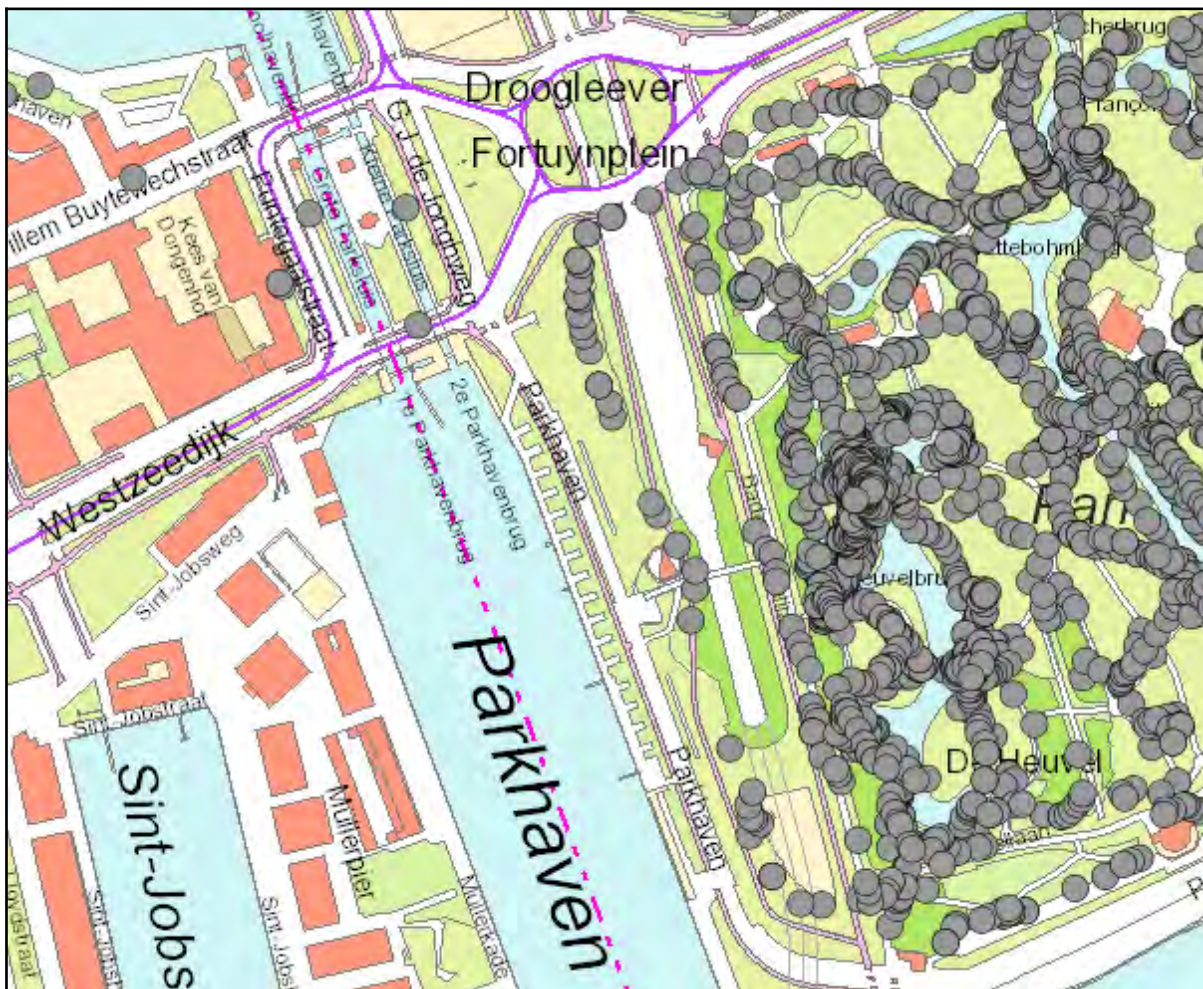
Soort	Soortgroep	Soort	Soortgroep
Gewone dwergvleermuis	Vleermuizen	Watervleermuis	Zoogdieren
Laatvlieger	Vleermuizen	Bever	Zoogdieren
Meervleermuis	Vleermuizen	Gevlekte witsnuitlibel	Libellen
Rosse vleermuis	Vleermuizen	Rivierrombout	Libellen
Ruige dwergvleermuis	Vleermuizen	Kruipend moerasscherm	Vaatplanten
Tweekleurige vleermuis	Vleermuizen		

Tabel 3: Waargenomen Habitatrichtlijnsoorten binnen een afstand van 5 km van het plangebied. Bron: NDFF, geraadpleegd 24-09-2021

6.2.1.2 Overige bronnen

Op basis van de website van de gemeente Rotterdam (Gisweb Rotterdam) zijn waarnemingen bekend van vleermuizen binnen het plangebied, zie Afbeelding 10. Het betreft hier een groot aantal waarnemingen van overvliegende gewone dwergvleermuizen. Vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen zijn op basis van Gisweb Rotterdam niet aanwezig in het plangebied.

Verder is door Ecoresult B.V. in 2019 een aanvullend onderzoek uitgevoerd naar vleermuizen in het zuidelijk deel van het plangebied, zie Bijlage 2 voor het exacte onderzoeksgebied en de waargenomen vleermuizen gedurende dit onderzoek. Tijdens dit onderzoek zijn enkel foeragerende of overvliegende gewone dwergvleermuizen en ruige dwergvleermuizen waargenomen. Vaste rust- en verblijfplaatsen of essentieel functioneel leefgebied van vleermuizen zijn niet aangetroffen.

Afbeelding 10. Vleermuiswaarnemingen afkomstig van Gisweb Rotterdam.

6.2.2 Verkennend veldonderzoek

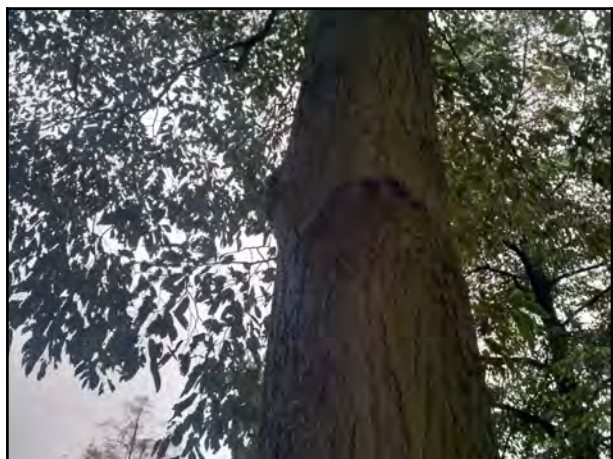
6.2.2.1 *Vleermuizen*

De bebouwing in het plangebied (inclusief Euromast) is ongeschikt als vaste rust en verblijfplaats voor gebouwbewonende vleermuizen. Het ontbreken van open stootvoegen, dilatatievoegen of andere openingen en kieren sluit verblijfplaatsen van vleermuizen uit. Tevens kent het plangebied een sterke stedelijke verlichting. Gebouwbewonende soorten als gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger worden derhalve niet verwacht.

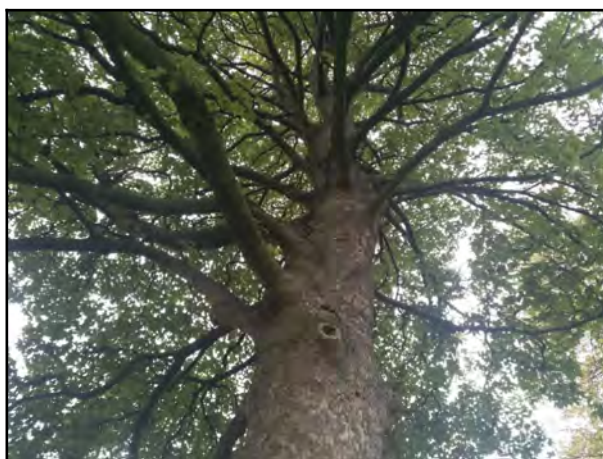
Voor boombewonende vleermuizen is het plangebied geschikt. In het plangebied zijn bomen met geschikte holtes, gaten, en scheuren aangetroffen die kunnen functioneren als invliegopening (zie Afbeelding 11 en 12). Op basis van dit gegeven kunnen potentiële vaste rust- en verblijfplaatsen van

rosse vleermuis en ruige dwergvleermuis in bomen niet worden uitgesloten. Wegens de drukke omgeving en sterke verlichting zijn de boomgaten ongeschikt voor watervleermuis.

Het plangebied en directe omgeving kunnen functioneren als essentieel functioneel leefgebied bestaande uit vliegroutes¹¹ en foerageergebied voor vleermuizen.

Afbeelding 11. Gat in Kaukasische els.

Afbeelding 12. Gaten in gewone esdoorn.

6.2.2.2 *Amfibieën en reptielen*

Het plangebied is ongeschikt voor vaste rust- en verblijfplaatsen en voortplantingsplaatsen van rugstreeppad en zandhagedis. Zandhagedis komt voor in zandige habitats als zandverstuivingen, duinen en structuurrijke heideterreinen. Rugstreeppad is te vinden in pioniersmilieus met veel open en vegraafbare grond. Voortplantingswater bestaat daarbij uit ondiepe en visloze poelen met nauwelijks (water)vegetatie. De beschreven habitats zijn in en rond het plangebied afwezig. Tevens is het plangebied voor de beide soorten vanwege de ligging in stedelijk gebied, met veel doorgaande wegen, onbereikbaar.

6.2.2.3 *Overige Habitatrichtlijnsoorten*

Open water, rivieren en poelen zijn in het plangebied afwezig. Hierdoor kan de aanwezigheid van watergebonden zoogdieren als bever en libellen worden uitgesloten. Libellen als gevlekte witsnuitlibel zijn gebonden aan grote moerasgebieden met een gevarieerde (drijvende) watervegetatie.

Rivierrombout is afhankelijk van beken of rivieren waar slib is afgezet. Bever komt voor in grote waterrijke gebieden met bosschages. Deze habitattypes zijn niet aanwezig binnen of direct grenzend

¹¹ Een vliegroute is essentieel wanneer er geen goede alternatieve vliegroute is om vanuit de verblijfplaats het betreffende foerageergebied te bereiken dan wel dat er wel een alternatieve vliegroute is, maar het gebruik hiervan kost vergeleken met de originele vliegroute teveel energie (te ver omvliegen of te onbeschermt). Een foerageergebied is van essentieel belang voor het functioneren van de verblijfplaats wanneer er geen alternatieve foerageergebieden zijn om de eventuele aantasting ervan op te vangen

het plangebied waardoor aanwezigheid van de soorten is uitgesloten.

6.2.3 Effectbeoordeling en toetsing

In deze effectbeoordeling worden uitsluitend de Habitatrichtlijnsoorten behandeld waarvoor het plangebied – op basis van dit oriënterende onderzoek – potentie biedt. In dit geval betreft dit potentie voor verblijfplaatsen van boombewonende vleermuizen.

Aanwezigheid van boombewonende vleermuizen (rosse vleermuis en ruige dwergvleermuis) in het plangebied is niet uit te sluiten. Door de geplande werkzaamheden worden bomen met geschikte gaten en holtes verwijderd. Daardoor is nader onderzoek noodzakelijk. Dit onderzoek dient te worden uitgevoerd middels een bezoek in de periode 1 december – 1 maart waarbij boomgaten met behulp van een endoscoop worden gecontroleerd op overwinterende vleermuizen. Vervolgens is nader onderzoek nodig in de periode 15 mei tot en met 15 juli en 1 augustus tot 15 september middels 4 bezoeken, om te bepalen of:

- essentieel functioneel leefgebied, voortplantingsplaatsen en/of vaste rust- en verblijfplaatsen aanwezig zijn. De tussenliggende tijd tussen de veldonderzoeken is minimaal 20 dagen. De aanpak voor het nader veldonderzoek is conform de eisen¹² die het bevoegd gezag hieraan stelt. Indien vaste rust- en verblijfplaatsen aanwezig zijn en de verblijfplaatsen door de werkzaamheden niet kunnen worden ontzien dient een ontheffing of vergunning in bezit te zijn voordat met verstorende werkzaamheden kan worden gestart. Tevens dienen dan mitigerende maatregelen te worden getroffen, zoals het plaatsen van tijdelijke voorzieningen. Per vleermuissoort en per functie functie kunnen andere gewenningsperioden gelden.

De doorlooptijd van de ontheffingsaanvraag is maximaal 6 maanden. Een ontheffingsaanvraag wordt op hoofdlijn getoetst aan de volgende criteria:

- Afwezigheid van reële alternatieven (planning, werkwijze, locatie).
- Wettelijk belang van de werkzaamheden (verschilt per beschermingscategorie).
- Tenslotte mag de ingreep geen afbreuk doen aan de staat van instandhouding van de soort. Dit is onder andere afhankelijk van de ruimtelijke spreiding van de soort in de directe omgeving. Dit kan worden voorkomen door het treffen van voldoende mitigerende/compenserende maatregelen.

Voor overige Habitatrichtlijnsoorten is het plangebied redelijkerwijs ongeschikt.

12 Vleermuisprotocol 2021

6.3 Nationaal beschermde soorten

6.3.1 Bronnenonderzoek

6.3.1.1 Nationale Databank Flora en Fauna

Soort	Soortgroep	Provinciale vrijstelling Zuid-Holland
Grijze zeehond	Zeezoogdieren	Nee
Gewone zeehond	Zeezoogdieren	Nee
Boommarter	Overige zoogdieren	Nee
Bosmuis	Overige zoogdieren	Ja
Bunzing	Overige zoogdieren	Ja
Damhert	Overige zoogdieren	Nee
Dwergmuis	Overige zoogdieren	Ja
Egel	Overige zoogdieren	Ja
Haas	Overige zoogdieren	Ja
Huisspitsmuis	Overige zoogdieren	Ja
Konijn	Overige zoogdieren	Ja
Ree	Overige zoogdieren	Ja
Rosse woelmuis	Overige zoogdieren	Ja
Steenmarter	Overige zoogdieren	Nee
Veldmuis	Overige zoogdieren	Ja
Vos	Overige zoogdieren	Ja
Wezel	Overige zoogdieren	Ja
Alpenwatersalamander	Amfibieën	Nee
Bastaardkikker	Amfibieën	Ja
Bruine kikker	Amfibieën	Ja
Gewone pad	Amfibieën	Ja
Kleine watersalamander	Amfibieën	Ja
Meerkikker	Amfibieën	Ja
Grote vos	Insecten	Nee
Iepenpage	Insecten	Nee
Blaasvaren	Vaatplanten	Nee
Brede wolfsmelk	Vaatplanten	Nee
Glad biggenkruid	Vaatplanten	Nee
Kartuizer anjer	Vaatplanten	Nee
Schubvaren	Vaatplanten	Nee
Smalle raai	Vaatplanten	Nee

Tabel 4. Waargenomen niet vrijgestelde Nationaal beschermde soorten (Andere soorten § 3.3 Wnb) binnen een afstand van 5 km van het plangebied.
Bron: NDFF, geraadpleegd 14-09-2021

6.3.1.2 *Bron Flora & Fauna Gisweb Rotterdam*

Op basis van de website van de gemeente Rotterdam (Gisweb Rotterdam) zijn er geen waarnemingen bekend van steenmarter binnen en direct grenzend aan het plangebied.

6.3.2 Verkennend veldonderzoek

6.3.2.1 *Vaatplanten*

Tijdens het verkennend veldonderzoek zijn geen beschermde planten aangetroffen. Daarnaast zijn geen oude (kalk-)muren – geschikt voor blaasvaren of andere muurvegetatie – aanwezig in het plangebied. Het plangebied bestaat enkel uit stedelijke beplanting, gazon en verhardingen. Ecologisch beheerde terreinen zoals akkerreservaten zijn niet aanwezig. Door de ligging van het plangebied in sterk urbane omgeving, met sterk gecultiveerde vegetatie zijn geschikte groeiplaatsen voor soorten als glad biggenkruid en smalle raai in het plangebied niet aanwezig.

6.3.2.2 *Zoogdieren*

Het plangebied en de directe omgeving zijn potentieel geschikt voor algemene soorten waarvoor in Zuid-Holland een provinciale vrijstelling geldt. Dit betreffen o.a. egel en verschillende soorten (spits-) muizen. Open water is in het plangebied afwezig waardoor gewone zeehond en grijze zeehond uitgesloten kunnen worden. Bomen met geschikte holten (de holten geschikt voor boombewonende vleermuizen zijn voor boomarter (veel) te klein) en grote boomnesten zijn afwezig, waardoor aanwezigheid van vaste rust- en verblijfplaatsen van boomarter is uitgesloten. Damhert is uitgesloten binnen het plangebied, vanwege het gebrek aan natuurgebieden zoals duinen en/of bossen. Het plangebied is door het ontbreken van geschikte bebouwing (oude schuurtjes en zolders) ongeschikt voor steenmarter. Tevens zijn van deze soort tijdens het veldbezoek geen sporen aangetroffen.

6.3.2.3 *Amfibieën*

Het plangebied is enkel geschikt als terrestrisch habitat voor Nationaal beschermde soorten amfibieën waarvoor in Zuid-Holland een vrijstelling geldt, zoals gewone pad en bruine kikker. Overige beschermde amfibieën worden niet verwacht. Open water is in het plangebied niet aanwezig.

6.3.2.4 *Overige soorten*

Beschermd reptielen en vissen worden niet verwacht. Open water is in het plangebied niet aanwezig. Daarnaast ligt het plangebied in een urbane omgeving. Het plangebied herbergt geen geschikt habitat voor beschermde dagvlinders, zoals grote vos en iepenpage. Grote vos komt voor in de nabijheid van grote solitaire bomen welke ontbreken in het plangebied. Op basis van het ontbreken van geschikt habitat komt deze vlindersoort hier niet voor. Iepenpage is erg zeldzaam in en rond Rotterdam. Tevens zijn iepen in het plangebied afwezig. De soort kan derhalve redelijkerwijs worden uitgesloten.

6.3.3 Effectbeoordeling en toetsing

Het plangebied is geschikt voor Nationaal beschermde soorten waarvoor in de provincie Zuid-Holland een vrijstelling geldt, zoals algemene (spits)muizen, egel, gewone pad en bruine kikker. Nader onderzoek naar deze soorten is niet noodzakelijk. Wel geldt te allen tijde de zorgplicht. Dit houdt in dat indien mogelijk schadelijke effecten op soorten zoals gewone pad, bruine kikker, egel en muizen zoveel mogelijk dienen te worden voorkomen. Te denken valt aan het verplaatsen van dieren naar veilige locaties buiten het werkgebied indien zij aangetroffen worden tijdens de werkzaamheden, of daar direct aan voorafgaand.

Voor overige niet-vrijgestelde Nationaal beschermde soorten is het plangebied ongeschikt.

6.4 *Invasieve exoten*

Tijdens het veldbezoek zijn geen invasieve exoten vastgesteld in het plangebied. Uitheemse duizendknopen en reuzenberenklauw zijn, voor zover zichtbaar niet aanwezig. Wellicht is tijdens de quickscan nog geen volledig beeld van alle exoten verkregen.

Op de kaart Verspreiding Aziatische duizendknopen Gemeente Rotterdam, Havenbedrijf Rotterdam en Gemeente Schiedam | versie: NOVEMBER 2020, worden ter plaatse van het plangebied geen Aziatische duizendknopen vermeld¹³. Ook in de eigen database worden geen Aziatische duizendknopen en andere invasieve exoten vermeld ter plaatse van het plangebied.

¹³ www.bureaustadsnatuur.nl/duizendknopen

7 Conclusies en aanbevelingen

7.1 *Algemeen*

In opdracht van ERA Contour B.V. heeft Ecoresult B.V. een quickscan uitgevoerd voor het plangebied genaamd: Parkhaven, Rotterdam. De aanleiding hiervoor betreft de noodzaak om de in 2018 door Ecoresult B.V. uitgevoerde quickscan flora en fauna¹⁴ te actualiseren. Het plangebied voor de quickscan betreft de Parkhaven te Rotterdam. De aanleiding voor de actualisatie is de voorgenomen ontwikkeling binnen het plangebied (zie verder hoofdstuk 3.3). Deze voorgenomen ontwikkeling kan schadelijke effecten hebben op beschermde soorten en natuurgebieden.

7.2 *Beschermde gebieden*

7.2.1 Wet natuurbescherming

7.2.1.1 *Natura 2000*

Significante negatieve effecten van stikstofemissie op nabijgelegen Natura 2000-gebieden kunnen worden uitgesloten als gevolg van de afstand van de werkzaamheden tot stikstofgevoelige habitats. Het nabij gelegen Natura2000-gebied Oude Maas heeft geen stikstof gevoelige habitattypen. Dichtstbijzijnde stikstofgevoelige habitattypen bevinden zich op meer dan 20 kilometer ten westen van het plangebied. Deze afstand is redelijkerwijs groter dan de maximale effectafstand van stikstofdepositie behorende bij de nieuwbouw van 630 appartementen. Passend nader onderzoek naar stikstofemissies (van de aanlegfase en gebruiksfase) – middels de Aeries Calculator – is niet noodzakelijk. Het aanvragen van een ontheffing op de Wet natuurbescherming met betrekking tot gebiedsbescherming is niet van toepassing.

7.2.2 Omgevingsverordening Zuid-Holland

Op basis van de afstand tot het plangebied en de aard van de werkzaamheden valt voorhand uit te

14 Neut, 2018

sluiten dat de activiteiten negatieve effecten hebben op het Natuurnetwerk Nederland (NNN), Belangrijke weidevogelgebied en Strategische reservering natuur. Nader onderzoek is niet noodzakelijk. Het aanvragen van een vergunning is niet nodig.

7.2.3 Natuurkaart Rotterdam

Het gehele plangebied is aangemerkt als Stadspark of Groene wijkdooradering in de Natuurkaart Rotterdam. Het heeft de voorkeur om bij ruimtelijke ontwikkelingen die hier plaatsvinden rekening te houden met natuurinclusief bouwen. Er wordt aanbevolen om contact op te nemen met een ecooloog van de gemeente Rotterdam om te bepalen hoe te handelen.

7.3 *Beschermde houtopstanden*

Het plangebied bevindt zich binnen de bebouwde kom. In dit geval wordt de Wet natuurbescherming, onderdeel houtopstanden niet overtreden.

7.4 *Beschermde soorten*

7.4.1 Soorten Vogelrichtlijn

7.4.1.1 *Jaarrond beschermde nesten*

Het plangebied is niet geschikt voor vogels met jaarrond beschermde nesten zoals huismus en gierzwaluw. In het plangebied zijn geen geschikte ruimtes onder het dak of in gevels aanwezig. Nader (veld)onderzoek is niet nodig. De Wet natuurbescherming wordt niet overtreden.

7.4.1.2 *Algemene vogels en niet jaarrond beschermde nesten*

Schadelijke effecten door uitvoering van de werkzaamheden op bezette nesten van vogels met niet jaarrond beschermde nesten en algemene vogels zijn te voorkomen (in gebruik zijnde vogelnesten mogen in principe nooit worden verstoord) door buiten het broedseizoen te werken (buiten grofweg de periode 1 maart – 15 augustus). Werken binnen het broedseizoen is enkel mogelijk indien er geen bezette nesten worden verstoord. Indien er binnen het broedseizoen gewerkt wordt is voorafgaand aan de werkzaamheden een controle door een deskundig ecooloog noodzakelijk.

7.4.2 Soorten Habitatrichtlijn

7.4.2.1 *Vleermuizen*

De voorgenomen ontwikkelingen leiden tot een negatief effect op potentieel essentieel functioneel leefgebied en potentieel aanwezige voortplantingsplaatsen en vaste rust- en verblijfplaatsen van boombewonende vleermuizen (ruige dwergvleermuis en rosse vleermuis). Hierdoor kunnen de verbodsbepalingen Art 3.5 lid 2 en 4 (zie Tabel 1) van de Wnb worden overtreden.

Indien essentieel functioneel leefgebied en/of voortplantings- en vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig zijn én door de werkzaamheden een verbodsbepaling van de Wet natuurbescherming wordt overtreden dient een ontheffing of vergunning in bezit te zijn voordat met de werkzaamheden kan worden gestart. De doorlooptijd van de ontheffingsaanvraag is maximaal 6 maanden. Tevens dienen dan mitigerende maatregelen te worden getroffen, zoals het plaatsen van tijdelijke voorzieningen. Deze dienen aanwezig te zijn tenminste 3 maanden voor de start van het werk, maar hier zijn striktere uitzonderingen op mogelijk.

Overige Habitatrichtlijnsoorten worden niet verwacht.

7.4.3 Nationaal beschermde soorten

Het plangebied is potentieel geschikt voor Nationaal beschermde faunasoorten welke vrijgesteld zijn van een ontheffing in de provincie Zuid-Holland. Voor deze soorten is er geen ontheffing vereist en nader onderzoek is niet noodzakelijk. Wel geldt voor deze soorten de algemene zorgplicht. Dit houdt in dat indien mogelijk schadelijk effect op soorten zoals gewone pad, bruine kikker, egel en muizen zoveel mogelijk dient te worden voorkomen. Te denken valt aan het verplaatsen van dieren naar veilige locaties buiten het werkgebied indien zij aangetroffen worden tijdens de werkzaamheden.

7.5 *Invasieve exoten*

Er is ook gekeken naar groeiplaatsen (voor zover waarneembaar) van exoten als Japanse duizendknoop en reuzenberenklauw. Er werden geen groeiplaatsen van deze soorten aangetroffen. Wellicht is tijdens de quickscan nog geen volledig beeld van alle exoten verkregen.

7.6 Samenvatting (mogelijk) benodigd onderzoek

	januari	februari	maart	april	mei	juni	juli	augustus	september	oktober	november	december
Vleermuizen												

Tabel 4: Samenvatting benodigd nader onderzoek.

7.7 Aanbevelingen

Los van de onderzoeksresultaten, maar als duurzame inrichtingsmaatregel "inclusief bouwen voor vleermuizen en vogels, heeft het de ecologische voorkeur om rekening te houden met de wensen van vleermuizen en vogels in het nieuwe ontwerp. Gebruik bijvoorbeeld inbouwkasten voor vleermuizen en broedvogels binnen het plangebied. Tevens kan worden ingespeeld op te verwachten ontwikkelingen in de omgeving van het plangebied. Dit past ook binnen het Rotterdamse natuurbeleid.

8 Geraadpleegde bronnen

8.1 *Literatuur*

- Cardinaals J.T.B., J. Daamen, G.F.J. Smit & H. van Ziel, 2019. Woningbouw en Natura 2000. Vuistregels bij het beoordelen van stikstofdepositie. Bureau Waardenburg Rapportnr. 19-246. Bureau Waardenburg, Culemborg.
- Lans, F.V. van der, 2019. Aanvullend onderzoek vleermuizen. In het kader van de Wet natuurbescherming Plangebied: Parkhaven, Rotterdam. Kenmerk ER20191107v01. Ecoresult B.V., Dordrecht.
- Neut, M. J. A. van der. 2018. Quicksan. In het kader van de Wet natuurbescherming en Verordening ruimte. Plangebied: Parkhaven, Rotterdam. Rapportkenmerk: ER20181106v02. Ecoresult B.V., Dordrecht.

8.2 *Internet*

Beschermde gebieden & soorten

- <http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/googlemapszoek2.aspx>
- <https://pzh.maps.arcgis.com/>
- <https://rotterdam.maps.arcgis.com/apps/webappviewer/index.html?id=4d7b91c67b23464e88fbc543bf1434d0>
- https://www.rotterdam.nl/wonen-leven/natuurkaart/Natuurkaart_Rotterdam_2014.pdf

Aziatische duizendknopen

- www.bureaustadsnatuur.nl/duizendknopen

Kadastrale Kaarten

- <https://bagviewer.kadaster.nl/lvbag/bag-viewer/index.html>

Kennisdocumenten soorten

- <https://www.bij12.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/kennisdocumenten-soorten->

ontheffingen-wet-natuurbescherming/

Nationale Databank Flora en Fauna

- <https://ndff-ecogrid.nl/>

Natuurwetgeving

- www.rvo.nl
- <https://omgevingsdiensthaaglanden.nl/aanvraag-wet-natuurbescherming.html>

PDOK – Publieke Dienstverlening op de Kaart

- <http://pdokviewer.pdok.nl>

Vleermuisprotocol 2021

- <https://www.netwerkgroenebureaus.nl/downloads/category/20?download=812>

Bijlage 1. Foto-impressie plangebied

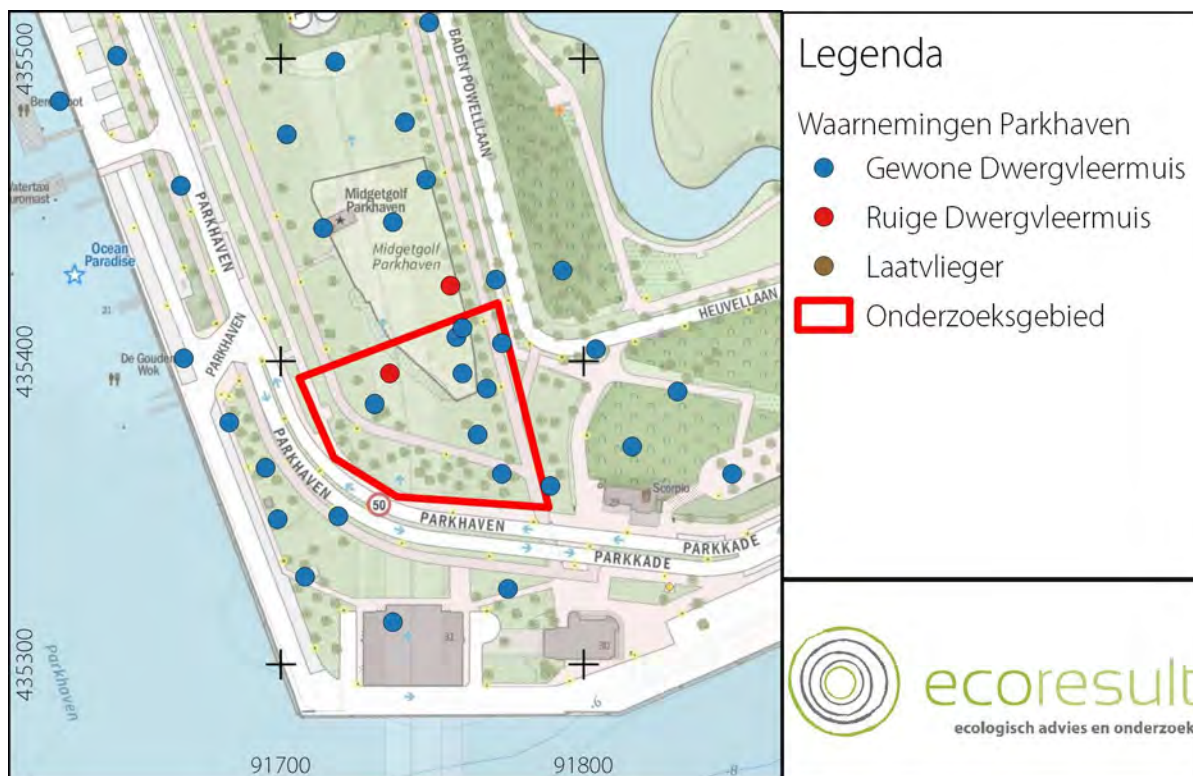

Afbeelding fietspad met bomenrijen in plangebied (Foto: M. van der Neut | Ecoresult B.V.).

Afbeelding S103 ter hoogte van plangebied (Foto: M. van der Neut | Ecoresult B.V.).

Bijlage 2. Onderzoeksgebied aanvullend onderzoek

Afbeelding in en rondom het plangebied aangetroffen soorten vleermuizen. Kaartbron: Openstreetmaps